

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ЦУКОРАГРОПРОМ»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2022**

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН 3

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) 5

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ 6

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ 7

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ 8

Звіт незалежного аудитора

Учасникам Товариства з обмеженою відповідальністю «Цукорагропром»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Цукорагропром» (далі – Компанія) станом на 31 грудня 2022 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” щодо складання фінансової звітності.

Наша думка відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 15 червня 2023 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі “Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності” нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що послуги, які ми надавали Компанії, відповідають застосовному законодавству і нормативно-правовим актам України, і що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з дати початку фінансового періоду до дати закінчення фінансового періоду.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 (b) у фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво впливають військові дії, що тривають в Україні, і масштаби подальшого розвитку подій або терміни припинення цих дій є невизначеними. Як зазначено у Примітці 2 (b), ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 2 (b), свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф – звітування у форматі iXBRL

Згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" фінансова звітність Компанії за МСФЗ має складатися в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано в Примітці 2 (a) у фінансовій звітності, на дату затвердження фінансової звітності управлінський персонал Компанії ще не склав фінансову звітність у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 2 (a), і планує скласти та подати фінансову звітність у форматі iXBRL тоді, коли це стане можливим. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описано нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Оцінка зменшення корисності активів у формі права користування Компанії

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 2, 3 і 4 у фінансовій звітності.

Активи у формі права користування балансовою вартістю 291 мільйон гривень станом на 31 грудня 2022 року обліковуються за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо такі є, визначеним відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Управлінський персонал виявив ознаки зменшення корисності станом на 31 грудня 2022 року і, таким чином, виконав тест цих активів на предмет зменшення корисності.

Управлінський персонал залучив зовнішнього незалежного оцінювача для сприяння у проведенні тесту на зменшення корисності на рівні одиниці, що генерує грошові потоки (ОГГП), для сукупності активів у формі права користування і основних засобів станом на 31 грудня 2022 року.

Компанія оцінила суму відшкодування активів у формі права користування та основних засобів на рівні ОГГП із застосуванням підходу вартості при використанні на основі методу очікуваних дисконтованих грошових потоків. Грошові потоки,

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Наші аудиторські процедури включали наступне:

- Ми залучили наших внутрішніх експертів з оцінки, які надали нам сприяння в оцінці методології, застосованої управлінським персоналом, використаних ставок дисконтування та їх відповідності загальноприйнятим стандартам оцінки та галузевій практиці.
- Ми оцінили компетентність, кваліфікацію та об'єктивність зовнішнього незалежного оцінювача, залученого управлінським персоналом.
- Ми оцінили обґрунтованість суджень управлінського персоналу, використаних для визначення ОГГП.
- Ми оцінили застосовані основні припущення, до зміни яких результати тесту зменшення корисності є найбільш чутливими з урахуванням поточних умов, в яких працює Компанія. Ми порівняли ці припущення з історичними результатами діяльності Компанії, внутрішніми бюджетами та загальними галузевими прогнозами з метою оцінки обґрунтованості цих припущень.

використані в оцінці, були основані на ухвалених на майбутнє бюджетах, результатах минулих періодів та екстрапольованих прогнозах із використанням різних цінових індексів, застосованих до відповідних вхідних даних.

Як описано у Примітках 1 та 2(b) у фінансовій звітності, на тест зменшення корисності впливають поточні умови, в яких працює Компанія.

Проведення тесту зменшення корисності потребує застосування суттєвих суджень, що вимагає використання неспостережених вхідних даних. Враховуючи застосовані суттєві облікові судження, чутливість оцінки цих активів до змін у основних припущеннях і складність моделей, ми вважали це питання ключовим питанням аудиту для нашого аудиту фінансової звітності.

- Ми оцінили здатність управлінського персоналу коректно оцінити прогнози грошових потоків шляхом порівняння фактичних результатів з історичними прогнозами управлінського персоналу.

- Ми перевірили математичну коректність і безпомилковість розрахунків, виконаних Компанією.

- Ми оцінили достатність і математичну коректність аналізу чутливості, виконаного управлінським персоналом, у частині тесту зменшення корисності.

- Ми перевірили достатність здійснених управлінським персоналом розкриттів інформації у відповідних примітках у фінансовій звітності.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту фінансова інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та Аудиторського комітету за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Аудиторський комітет несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.
- отримуємо достатні прийнятні аудиторські докази щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або напрямків господарської діяльності у складі Компанії для висловлення думки про фінансову звітність. Ми відповідаємо за спрямування, нагляд та проведення аудиту Компанії. Ми одноосібно відповідаємо за нашу аудиторську думку.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з Аудиторським комітетом повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо Аудиторському комітету заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, – про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили Аудиторський комітет ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням учасників 15 серпня 2019 року. Наше призначення поновлювалося щороку рішенням учасників протягом загального періоду безперервного призначення аудиторами, який складає 4 роки. Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"
Ідентифікаційний код 21603903
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Волкова Олена Анатоліївна
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

15 червня 2023 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	№ прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи		8 039	7 972
Первісна вартість		8 611	8 442
Накопичена амортизація		(572)	(470)
Незавершені капітальні інвестиції		4 471	4 291
Основні засоби		100 163	39 717
Первісна вартість		120 991	69 736
Знос		(20 828)	(30 019)
Довгострокова дебіторська заборгованість		7 135	7 490
Відстрочені податкові активи	19	3 310	2 639
Активи у формі прав користування	4	291 153	325 902
Усього за розділом I		414 271	388 011
II. Оборотні активи			
Запаси	5	3 968 921	2 249 562
Виробничі запаси		71 908	18 833
Незавершене виробництво		10 618	2 016
Готова продукція		3 705 046	2 140 295
Товари		181 349	88 418
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	6	400 128	458 376
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами		34 942	14 136
з бюджетом	6	330 533	198 012
Інша поточна дебіторська заборгованість	6	112 721	65 632
Гроші та їх еквіваленти	7	32 581	79 465
Готівка		76	48
Рахунки в банках		32 505	79 417
Витрати майбутніх періодів		1 062	1 321
Інші оборотні активи		126 390	53 316
Усього за розділом II		5 007 278	3 119 820
Баланс		5 421 549	3 507 831

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	№ прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:			
Внески до зареєстрованого капіталу	8	1 000	1 000
Капітал у дооцінках		12 136	182
Додатковий капітал		(43 855)	(43 855)
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1	1 689 613	896 728
Усього за розділом I		1 658 894	854 055
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити та позики	9	58 705	61 279
Довгострокові зобов'язання з оренди	10	179 995	233 746
Усього за розділом II		238 700	295 025
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити та позики	9	794 720	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими кредитами та позиками	9	23 444	17 476
довгостроковими зобов'язаннями з оренди	10	252 485	173 979
товари, роботи, послуги	11	2 178 747	1 705 427
розрахунками з бюджетом		55 824	33 417
у тому числі з податку на прибуток		48 890	30 268
розрахунками зі страхування		2 447	1 335
розрахунками з оплати праці		10 504	4 592
з одержаних авансів		59 939	33 052
Поточні забезпечення		34 780	22 914
Доходи майбутніх періодів		74	74
Інші поточні зобов'язання	11	110 991	366 485
Усього за розділом III		3 523 955	2 358 751
Баланс		5 421 549	3 507 831

Затверджено до випуску та підписано 15 червня 2023 року.

Садовий Євген Анатолійович
Директор

Лисак Леся Василівна
Головний бухгалтер

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	№ прим.	2022	2021
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12	5 693 218	5 618 899
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	13	(4 207 449)	(4 086 334)
Валовий:			
Прибуток		1 485 769	1 532 565
Інші операційні доходи	14	4 354	17 394
Адміністративні витрати	15	(86 424)	(88 767)
Витрати на збут	16	(261 758)	(253 419)
Інші операційні витрати	17	(76 131)	(43 650)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток		1 065 810	1 164 123
Інші фінансові доходи	18	27 968	3 504
Фінансові витрати	18	(124 518)	(88 394)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток		969 260	1 079 233
Витрати з податку на прибуток	19	(176 392)	(166 350)
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток		792 868	912 883

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття		2022	2021
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		14 599	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		14 599	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		(2 628)	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		11 971	-
Сукупний дохід		804 839	912 883

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	№ прим.	2022	2021
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		4 670 390	5 205 659
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість		676 676	- -
Цільового фінансування		2 001	1 890
Надходження авансів від покупців та замовників		1 930 277	1 364 078
Надходження від повернення авансів		25 418	105 894
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		27 673	3 763
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		510	907
Надходження від страхових премій		109	(399)
Інші надходження		796	2 870
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(4 056 567)	(3 561 021)
Праці		(178 308)	(183 374)
Відрахувань на соціальні заходи		(46 659)	(45 953)
Зобов'язань з податків і зборів		(250 007)	(626 406)
Витрачання на оплату авансів		(2 221 523)	(2 047 254)
Витрачання на оплату повернення авансів		(7 633)	(4 502)
Витрачання на оплату цільових внесків		(2)	(4)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(1 888)	(505)
Витрачання фінансових установ на надання позик		-	(1 227)
Інші витрачання		(143 116)	(22 535)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		(247 853)	191 881
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від отриманих:			
відсотків		296	1
Надходження від погашення позик		27 000	193 700
Інші надходження		3	45
Витрачання на придбання:			
необоротних активів		(112 672)	(48 636)
Витрачання на надання позик		(27 000)	(220 000)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(112 373)	(74 890)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик		1 339 436	1 326 686
Витрачання на:			
Погашення позик		(889 295)	(1 379 456)
Витрачання на сплату відсотків		(104 779)	(77 084)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди		(45 026)	(96 903)
Інші платежі		(276)	(11 565)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	9	300 060	(238 322)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		(60 166)	(121 331)
Залишок коштів на початок року		79 465	200 920
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		13 282	(124)
Залишок коштів на кінець року	7	32 581	79 465

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2021 року	1 000	193	(43 855)	-	(16 166)	-	-	(58 828)
Чистий прибуток (збиток) за 2021 рік	-	-	-	-	912 883	-	-	912 883
Інший сукупний дохід за 2021 рік	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі *	-	(11)	-	-	11	-	-	-
Разом змін в капіталі	-	(11)	-	-	912 894	-	-	912 883
Залишок на 31 грудня 2021 року	1 000	182	(43 855)	-	896 728	-	-	854 055
Чистий прибуток (збиток) за 2022 рік	-	-	-	-	792 868	-	-	792 868
Інший сукупний дохід за 2022 рік:	-	11 971	-	-	-	-	-	11 971
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	11 971	-	-	-	-	-	11 971
Інші зміни в капіталі *	-	(17)	-	-	17	-	-	-
Разом змін в капіталі	-	11 954	-	-	792 885	-	-	804 839
Залишок на 31 грудня 2022 року	1 000	12 136	(43 855)	-	1 689 613	-	-	1 658 894

* В 2022 році, рядок «Інші зміни в капіталі», представлений реалізацією дооцінки основних засобів у сумі 17 тис. грн. (2021: 11 тис. грн.).

1. Загальна інформація

▪ Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «Цукорагропром» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 2 березня 1993 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це оптова торгівля цукром та побічними продуктами його виробництва.

У 2022 році середньооблікова чисельність працівників склала 894 осіб (2021: 907 осіб).

Юридична адреса Компанії: Україна, Київська обл., м. Київ, вулиця Ярославська, буд. 58.

Умови здійснення діяльності в Україні

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, дотепер залишаються неврегульованими. 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території країни.

Відповідно до закону про воєнний стан НБУ запровадив низку тимчасових обмежень, які мають вплив на економічні умови, у тому числі обмеження на міжнародні платежі в іноземній валюті, встановлення офіційного курсу обміну валют станом на 24 лютого 2022 року на рівні 29,25 гривень за долар США та призупинення дебетових операцій з рахунків резидентів держави, яка здійснила збройну агресію проти України.

Станом на 20 липня 2022 року НБУ підвищив офіційний курс долара на 25% до 36,57 грн за 1 долар. З червня 2022 року НБУ підвищив ставку рефінансування з 10% до 25%. Ці заходи були спрямовані на збереження стабільності фінансової системи України, підтримку Збройних Сил України та функціонування критичної інфраструктури.

Інфляція посилилася перед військовим вторгненням і продовжила зростати після російського вторгнення в Україну 24 лютого. Продукти харчування та паливо зазнали найвищих стрибків в ціні через стрімкий попит і збої в ланцюгах постачання. Порушення логістики та збільшення витрат на виробництво разом зі зростанням світових цін на енергоносії продовжують підтримувати інфляцію в Україні.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла наступні податкові зміни до закінчення дії воєнного стану:

- скасування акцизного податку на пальне та зниження ставки ПДВ на імпортне пальне з 20% до 7%; 30 вересня 2022 року акцизний збір на паливо було відновлено на рівні 100 євро за 1000 літрів, крім потреб Міноборони під час воєнного стану;
- збільшення ліміту річного обороту для застосування спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку з 10 мільйонів гривень до 10 мільярдів гривень, встановлення податкової ставки у розмірі 2% без обмеження за критерієм кількості працівників;
- звільнення землевласників від сплати земельного податку та орендної плати за землю у регіонах ведення бойових дій, або на територіях, які тимчасово окуповані або забруднені військовими боєприпасами (перелік таких територій буде визначено Кабінетом Міністрів України); період звільнення від оподаткування – з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано дію воєнного стану;
- звільнення від оподаткування операцій із добровільної передачі товарів і надання послуг Збройним силам України та підрозділам територіальної оборони;
- штрафні санкції за порушення податкового законодавства не накладалися;
- включення суми ПДВ, сплаченої на вартість придбаних товарів і послуг, до податкового кредиту на основі первинної документації замість реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) (реєстрацію податкових накладних у ЄРПН буде завершено протягом 6 місяців після скасування воєнного стану);
- скасування на 2022 рік екологічного податку для підприємств, розташованих в районах ведення бойових дій, або на тимчасово окупованих територіях.

У березні 2022 року уряд запровадив нульову квоту на експорт мінеральних добрив, великої рогатої худоби, м'яса великої рогатої худоби, жита, гречки, проса, цукру та солі, придатної для споживання. Експорт пшениці, кукурудзи, курячого м'яса, яєць та соняшникової олії підлягає ліцензуванню. Експорт природного газу заборонено.

Після російського вторгнення в Україну морські порти були заблоковані, тому вантажні перевезення Чорним і Азовським морями припинилися. Вантажні перевезення продовжували здійснюватися залізничним транспортом і вантажними автомобілями.

22 липня у Стамбулі (Туреччина), Росія, Україна та ООН підписали угоду про розблокування трьох українських портів на Чорному морі для експорту продовольства. 1 серпня 2022 року з Одеського порту вперше, з початку російського вторгнення, вийшло судно з українським зерном. Зернова угода була пролонгована у листопаді 2022 року на 120 днів, а потім у березні 2023 року ще на 120 днів.

Український уряд вживав різноманітних заходів для підтримки сільського господарства в Україні. Затверджено механізм державних гарантій за кредитами малих і середніх фермерських господарств. З банками обговорювався окремий механізм кредитування для більш великих агрокомпаній.

Економічне зростання України залежить від подолання російського вторгнення в Україну, успішного впровадження необхідних реформ, стратегії відбудови українським урядом та співпраці з міжнародними донорами.

Триваюча політична та економічна невизначеність зберігається внаслідок військового вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 року, і вона продовжує впливати на економіку України та бізнес Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю та на подальшу оцінку будівель, машин та обладнання за справедливою вартістю.

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Комітетом з управління Системою фінансової звітності не затверджено електронний формат Таксономії UA XBRL МСФЗ 2022 року. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL і подати його коли це стане можливим.

б) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding PLC разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність перепрофілюватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

За 2022 рік чистий прибуток Компанії склав 792 868 тис. грн. (у 2021 році - чистий прибуток у сумі 912 883 тис. грн.), і Компанія мала негативний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 247 853 тис. грн. (у 2021 році - позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 191 881 тис. грн.). Поточні активи Компанії станом на 31 грудня 2022 року перевищували поточні зобов'язання на 1 483 323 тис. грн. (31 грудня 2021 року - на 761 069 тис. грн.).

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. Негайно після цього наказом Президента України, який ухвалила Верховна Рада України, було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Враховуючи зазначене вище, Компанія оцінила обґрунтованість застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності.

Група компаній Астарта добре диверсифікована з географічної точки зору, а її основні активи розташовані у центральній частині України (у Полтавській області) та на заході України (у Хмельницькій, Вінницькій, Житомирській і

Тернопільській області); при цьому менш ніж 1% активів розташовані на півночі (у Чернігівській області) та на сході України (у Харківській області). На дату цієї фінансової звітності:

- найінтенсивніші бойові дії локалізовані в областях, де компанії Групи не провадять свою діяльність, отже, не мають суттєвих активів;
- відсутні пошкодження критичних активів, які не давали би можливості компаніям Групи продовжувати свою діяльність;
- суттєві активи не втрачені і не знаходяться на непідконтрольних Уряду України територіях.

У травні 2023 року група компаній Астарта закінчила свою весняну посівну кампанію цукрового буряка та зернових у всіх областях. Група провела посівну кампанію в аналогічних обсягах і протягом термінів, які були визначені раніше.

У 2023 році Група планує запустити всі свої цукрові заводи. Виробничий цикл цукрових буряків сільськогосподарського сезону 2021/22 років тривав до січня 2023 року включно через несприятливі погодні умови для збирання цукрових буряків.

Станом на дату випуску цієї фінансової звітності завод з переробки сої працює на своїй нормальній потужності подрібнення.

Власні сільськогосподарські та офісні IT-рішення дозволяють Компанії забезпечити роботу бізнес-процесів у віддаленому режимі у поточних обставинах. Однак, у разі порушення роботи централізованих систем, усі дочірні підприємства Групи можуть працювати автономно відповідно до внутрішніх процедур і положень.

Наразі Група компаній Астарта продовжує реалізовувати на внутрішньому ринку зернові культури, цукор, молоко та продукти переробки сої. Оскільки експорт за допомогою морських перевезень частково обмежений, Група також здійснює експортні продажі залізницею та вантажним автотранспортом. Компанія не здійснює торгівельну діяльність з особами, які входять до санкційного переліку України, ЄС і США, або організаціями, пов'язаними з особами, які перебувають під цими санкціями.

Український уряд вживає різноманітних заходів для підтримки діяльності аграрного сектору України. Уряд ухвалив механізм державних гарантій за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу в аграрному секторі. Такий же механізм для більших агропідприємств знаходиться у процесі впровадження і був уже обговорений з банками та учасниками ринку через асоціації.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія дотримувалася ковенант за її кредитами. Компанія не передбачає порушення ковенант протягом 2023 року. Станом на 31 грудня 2022 року керівництво також підготувало прогноз дотримання ковенант за кредитами до червня 2024 року.

Спираючись на цей прогноз, керівництво очікує, що Компанія зможе дотримуватися встановлених ковенант у наступні 12 місяців після дати цієї фінансової звітності з істотним операційним запасом порівняно з передбаченими договорами значеннями показників. На думку керівництва, стабільне збереження такого операційного запасу буде забезпечене за рахунок скорочення обсягу зовнішнього боргу, позитивних операційних результатів, а також подальшого покращення операційних ринкових умов з огляду на дефіцит цукру на місцевому ринку та підвищення цін на цукор, можливості вільно торгувати на ринку ЄС за цінами Європейського союзу, внаслідок збільшення ЄС квот на імпорту цукру для України, що позитивно вплине на фінансові результати 2023 року. Додатково, українські виробники цукру мають можливість вільно здійснювати торгівлю на ринках ЄС.

Стабільний обсяг зовнішнього боргу буде забезпечений за рахунок обслуговування існуючого боргу відповідно до первісних графіків погашення кредитів. У січні-березні 2023 року Група погасила 24 млн. євро кредитів. Керівництво не має наміру залучати додаткове довгострокове фінансування у 2023 році. Станом на 31 грудня 2022 року Група мала 42 млн. євро доступних невикористаних кредитних коштів.

Станом на дату цієї фінансової звітності стан та безпека активів Компанії не зазнають істотного впливу поточного вторгнення Російської Федерації, операційні та логістичні процеси були переглянуті Компанією для забезпечення безперервності її бізнесу, як описано вище. Керівництво Компанії вживає належних заходів для постійного перегляду її бізнес-процесів і методів роботи, та склало бюджет на 12 місяців, виходячи з припущення, що ступінь інтенсивності бойових дій в областях, де розташовані активи Компанії, та на частині території України, наразі захопленої російськими військами, суттєво не підвищиться; Група в змозі проводити збиральну кампанію; залізнична інфраструктура функціонуватиме і зможе використовуватися для здійснення експортних продажів протягом періоду обмеженої роботи морських портів; цукрові заводи з переробки зібраного врожаю цукрового буряка матимуть

можливість працювати у 2023-2024 роках. Група зможе отримати експортні ліцензії на певну сільськогосподарську продукцію.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Компанію, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Компанію може бути від значного до сильного.

З урахуванням цих кроків, яких уживає Компанія, керівництво дійшло висновку про обґрунтованість підготовки фінансової звітності відповідно до принципу безперервності діяльності. Проте, враховуючи невизначеність впливу майбутнього перебігу воєнного вторгнення на зазначені вище значні припущення, покладені в основу прогнозів керівництва, керівництво дійшло висновку про наявність суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність. Отже, Компанія може втратити здатність реалізовувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході нормального ведення бізнесу. Керівництво часто переглядає оцінку поточної ситуації та вносить відповідні коригування у свої бізнес-операції, щоб пом'якшити будь-який вплив на Компанію. На основі цих та інших кроків, яких уживає Компанія, керівництво дійшло висновку, що доцільно складати фінансову звітність на основі принципу безперервності діяльності.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

д) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятися від оціночних. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, Керівництво також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

а) Зобов'язання з оренди

Для розрахунку зобов'язань з оренди керівництво використовує деякі оцінки:

- ставка оренди;
- ставка дисконтування;
- строк оренди.

Компанія включає в орендні платежі, що використовуються при розрахунку зобов'язань за оренду, загальну фактичну суму змінних орендних платежів, що містять ставку оренди, яка змінюється в залежності від зміни індексу або ставки. Компанія наражається на можливе майбутнє збільшення змінних орендних платежів на основі індексу або ставки, що не включаються до зобов'язань з оренди до моменту настання таких змін. Коли відбувається коригування орендних платежів на основі індексу чи ставки, відбувається переоцінка зобов'язання з оренди та сума такої переоцінки визнається в якості коригування активу у формі права користування.

Збільшення або зменшення орендних платежів на 10% на 31 грудня 2022 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 25 248 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 17 398 тис. грн).

Орендні платежі дисконтуються з використанням додаткової ставки запозичення, оскільки процентну ставку, передбачену в договорі оренди, неможливо визначити.

Зменшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2022 року призведе до збільшення зобов'язань з оренди на 8 401 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 11 212 тис. грн). Збільшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2022 року призведе до зменшення зобов'язань з оренди на 8 016 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 10 297 тис. грн).

Опціон на продовження та розірвання договорів міститься в ряді договорів оренди. Ці умови використовуються для досягнення максимальної гнучкості в експлуатації в частині управління договорами. При визначенні строку оренди, керівництво враховує всі факти та обставини, що створюють економічний стимул для використання опціону щодо продовження строку оренди. Опціон на продовження строку оренди таких об'єктів вважається ймовірним, і він включається до оцінки активів та зобов'язань, що виникають внаслідок оренди.

	Очікуваний строк оренди
Цілісні майнові комплекси	5
Офісні приміщення	5
Складські приміщення	3
Нерухоме обладнання	5
Рухоме майно	3

3. Основні положення облікової політики

3.1. Іноземна валюта

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу між функціональною та іноземною валютами на дату здійснення операції.

На кінець кожного звітного періоду Компанія відображає:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються по валютному курсу з використанням курсу на кінець звітного періоду;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких на баланс пов'язане з операціями в іноземній валюті, відображаються по валютному курсу на дату здійснення операції;
- немонетарні статті, які відображені в обліку за справедливою вартістю, в іноземній валюті відображаються по валютному курсу на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при здійсненні розрахунків за монетарними статтями або при перерахунку монетарних статей за курсами, що відрізняються від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх звітних періодах, підлягають визнанню у складі прибутків чи збитків того періоду, в якому такі різниці виникли.

Прибутки та збитки від переоцінки зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та інші прибутки та збитки від переоцінки монетарних залишків в іноземній валюті, відображаються в складі інших операційних доходів та витрат.

3.2. Основні засоби

а. Власні активи

Компанія застосовує модель переоціненої вартості для груп основних засобів:

- Будівлі;
- Машини та обладнання.

Після визнання активом, об'єкти основних засобів вище зазначених груп обліковуються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю відповідних об'єктів на дату переоцінки за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від зменшення корисності, якщо такі є.

Будівлі, машини та обладнання переоцінюються з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке

компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Резерв переоцінки об'єктів основних засобів вище зазначених груп відображений у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується, або коли Компанія припиняє використовувати актив. В останньому випадку сума реалізованої переоцінки – це різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу.

Компанія застосовує модель собівартості для наступних груп основних засобів:

- Транспортні засоби;
- Інші основні засоби.

Модель собівартості передбачає, що після визнання у якості активу об'єкт основних засобів обліковується за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- ціни його придбання, включаючи імпортні мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Вартість самостійно побудованих активів включає витрати на матеріали, прямі витрати на працю та відповідну частину накладних витрат.

Незавершені капітальні інвестиції включають витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів, з урахуванням відповідно прямих, розподілених змінних накладних витрат, понесених при будівництві.

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між доходом від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди, відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

b. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

c. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	до 50 років
Машини та обладнання	до 20 років
Транспортні засоби	до 10 років
Інші основні засоби	до 5 років

3.3. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

- цілісні майнові комплекси;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів - або строку корисного використання активу, або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Будівлі	1 - 15
Обладнання	1 - 5
Транспортні засоби	1 - 3

Строк оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди у складі фінансових витрат.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і
- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковуються за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюються в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на подовження строку оренди або припинення дії договору оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або переоцінка відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до первісної оцінки зобов'язань з оренди та визнаються безпосередньо у прибутку чи збитку. Компанія вирішила не визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, строк якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з такою орендою, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.4. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (AC), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитку, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків») або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або, якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають: мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі активи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка та за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Після первісного визнання резерв очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) визнається для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, і включається до складу витрат. Фінансові активи Компанії, на які поширюється модель ОКЗ представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та їх еквівалентами, короткостроковими депозитами. Компанія оцінює ОКЗ та визнає забезпечення під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Компанія використовує спрощений підхід, передбачений МСФЗ 9, до оцінки ОКЗ, при якому застосовується резерв під ОКЗ за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. Виявлені збитки від знецінення щодо короткострокових депозитів і грошових коштів та їх еквівалентів були несуттєвими станом на звітну дату.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли: (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу і при цьому: (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові активи – списання

Фінансові активи списуються, повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні зусилля щодо відновлення та дійшла висновку, що немає обґрунтованих очікувань відшкодування. Списання є подією припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, які все ще є предметом примусової діяльності, коли Компанія прагне відшкодувати суми, що підлягають сплаті за контрактом, однак немає обґрунтованих очікувань повернення.

3.5. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання, або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.6. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісно очікувану Компанією економічну вигоду.

Чиста вартість реалізації – це оціночна ціна продажу в ході звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення та продаж. Собівартість сировини та готової продукції на підприємствах цукрового виробництва визначається методом середньозваженої собівартості з урахуванням витрат, понесених на доставку їх до існуючого місця та стану, наприклад транспортування.

Незавершене виробництво включає витрати на сировину, матеріали, оплату праці та виробничі накладні витрати, розподілені пропорційно до ступеня завершеності готової продукції.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.7. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (торгова дебіторська заборгованість)

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.8. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток чи збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її справедливою вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі Інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються у складі фінансових доходів.

3.9. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ОКЗ та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ОКЗ протягом всього періоду - це ОКЗ, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ОКЗ відображає: (i) неупереджену та зважену за ймовірністю суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану та підтверджену

інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активи, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активи, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають унаслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на весь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають унаслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструмента

Станом на кожен звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовим активам на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. При оцінці зміни кредитного ризику Компанія застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

b. Нефінансові активи

На кожен звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення, чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові потоки - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності одиниць, що генерують грошові потоки, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

с. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередніх періодах для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення суми відшкодування, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якщо б не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.10. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.11. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за вирахуванням витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позикою) оцінюється за амортизованою вартістю.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її справедливою вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компанії Групи).

У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості збільшення Додаткового капіталу. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від третіх сторін та інших пов'язаних сторін, Компанія відображає доходи в складі Інших операційних доходів.

Фінансові витрати від амортизації кредиторської заборгованості з отриманих позик відображаються у складі фінансових витрат.

3.12. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (торгова кредиторська заборгованість) та інші поточні зобов'язання (інша кредиторська заборгованість)

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.13. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.14. Податки

а. Податок на прибуток

Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства, яке було чинним або по суті чинним на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди.

Якщо фінансова звітність затверджується до подання відповідних податкових декларацій, то сума оподатковуваних прибутків або збитків розраховується на основі бухгалтерських оцінок. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених на майбутні періоди податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової інформації.

Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням бізнесу і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, в якому існує ймовірність сторнування тимчасових різниць і отримання у майбутньому достатнього оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за податковими ставками, які, як очікується, застосовуватимуться в році, коли актив реалізується або зобов'язання буде погашено, виходячи з ставок податку (та податкового законодавства), що набрали чинності або вступили в дію в основному на звітну дату.

b. Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством), 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг; знижена ставка 7% застосовується у разі постачання на території та імпорту в Україну лікарських засобів, медичних виробів та інших окремих товарів і послуг. Ставка 14 % застосовується на операції з імпорту та постачання на території України деякої сільськогосподарської продукції.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.15. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податку на додану вартість, а також інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу на термін, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.16. Процентні доходи

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.17. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.18. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різниці, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, оцінюються за методом ефективної процентної ставки.

3.19. Згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згортання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.20. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.21. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2023 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності («МСФЗ»):

- МСФЗ 17 «Страхові контракти» (вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).

Поправки до існуючих стандартів та інтерпретацій:

- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1** (опубліковані 23 січня 2020 року; відстрочення дати набрання чинності (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Непоточні зобов'язання з кovenантами** (опубліковані 31 жовтня 2022 року і вступають у силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- **Основні засоби – надходження до запланованого використання, Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41** (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСФЗ 17 та поправка до МСФЗ 4** (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- **Поправки до МСБО 1 та Практичне положення 2 з МСФЗ: Розкриття облікової політики** (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Поправки до IAS 8: Визначення бухгалтерських оцінок** (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Відкладений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції - поправки до МСБО 12** (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСФЗ 17 «Страхові контракти»: Початкове застосування МСФЗ 17 і МСФЗ 9 – Порівняльна інформація»** (опубліковані 9 грудня 2021 р.).
- **Поправки до МСФЗ 16 «Оренда»:** зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді (опубліковані 22 вересня 2022 року і вступають у силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності».** Ці поправки 2020 року роз'яснюють, що зобов'язання класифікуються як поточні або непоточні залежно від прав, які існують на кінець звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковими, якщо суб'єкт господарювання має суттєве право на кінець звітного періоду відстрочити погашення щонайменше на дванадцять місяців. Керівництво більше не вимагає, щоб таке право було безумовним. Очікування керівництва щодо того, чи скористається воно згодом правом на відстрочення погашення, не впливають на класифікацію зобов'язань. Право на відстрочку існує, лише якщо суб'єкт господарювання виконує будь-які відповідні умови станом на кінець звітного періоду. Зобов'язання класифікується як поточне, якщо умова порушується на звітну дату або раніше, навіть якщо від позикодавця отримано відмову від цієї умови після закінчення звітного періоду. І навпаки, позика класифікується як непоточна, якщо кредитна умова порушується лише після звітної дати. Крім того, поправки включають уточнення вимог до класифікації боргу, який компанія може погасити шляхом конвертації його в капітал. «Розрахунок» визначається як погашення зобов'язання грошовими коштами, іншими ресурсами, що втілюють економічні вигоди, або власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання.

Відповідно до поправок 2022 року, ковенант впливає на наявність права на відстрочку розрахунку на кінець звітного періоду, якщо дотримання ковенант вимагається до кінця звітного періоду або до нього. Ці поправки визначають, що умови, яких необхідно дотримуватися після звітної дати, не впливають на класифікацію боргу як поточного чи непоточного на звітну дату. Суб'єкт господарювання зобов'язаний розкривати інформацію про ці зобов'язання та пов'язану з ними інформацію в примітках до фінансової звітності.

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

4. Активи у формі прав користування та зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року активи у формі прав користування представлені наступним чином:

Активи у формі прав користування:	Будівлі	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2022 року	121 026	209 658	330 684
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2022 року	(3 559)	(1 223)	(4 782)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2022 року	117 467	208 435	325 902
Надходження активів у формі прав користування	106 862	26 542	133 404
Амортизація	(31 097)	(63 907)	(95 004)
Вибуття	(68 439)	(4 710)	(73 149)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2022 року	131 823	171 112	302 935
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2022 року	(7 030)	(4 752)	(11 782)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2022 року	124 793	166 360	291 153

Активи у формі прав користування:	Будівлі	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2021 року	145 498	174 840	320 338
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2021 року	(9 089)	(3 603)	(12 692)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2021 року	136 409	171 237	307 646
Надходження активів у формі прав користування	44 275	103 762	148 037
Амортизація	(37 992)	(60 546)	(98 538)
Вибуття	(25 226)	(6 018)	(31 244)
Інші зміни	1	-	1
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2021 року	121 026	209 658	330 684
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(3 559)	(1 223)	(4 782)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2021 року	117 467	208 435	325 902

5. Запаси

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Готова продукція		
Виробництва цукру	3 704 490	2 139 477
Інше	556	818
Всього готова продукція	3 705 046	2 140 295
Сировина та витратні матеріали		
Виробництва цукру	18 302	9 257
Спільного використання	53 596	9 576
Інше	10	-
Всього сировина та витратні матеріали	71 908	18 833
Товари	181 349	88 418
Незавершене виробництво	10 618	2 016
Всього	3 968 921	2 249 562

6. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року представлена наступним чином:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Торгова дебіторська заборгованість	414 091	463 023
Резерв під очікувані кредитні збитки	(13 963)	(4 647)
Всього дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	400 128	458 376

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Дебіторська заборгованість за розрахунками з ПДВ	330 097	197 579
Дебіторська заборгованість за розрахунками з інших податків та зборів	436	433
Всього дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	330 533	198 012

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Фінансові допомоги видані	26 300	26 300
Інша дебіторська заборгованість	102 886	41 424
Резерв під очікувані кредитні збитки	(16 465)	(2 092)
Всього інша поточна дебіторська заборгованість	112 721	65 632

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та резерву під знецінення авансів за 2022 і 2021 роки представлений наступним чином:

	Резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Резерв під очікувані кредитні збитки іншої поточної дебіторської заборгованості	Всього
На 01 січня 2021 року	(3 920)	(2 206)	(6 126)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(727)	(281)	(1 008)
Використання резерву	-	395	395
На 31 грудня 2021 року	(4 647)	(2 092)	(6 739)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(9 296)	(14 940)	(24 236)
На 31 грудня 2022 року	(13 943)	(17 032)	(30 975)

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	31 грудня 2022		31 грудня 2021	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	298 675	(3 337)	415 458	(3 757)
Від 1 до 30 днів	13 571	(686)	19 845	(283)
Від 31 до 60 днів	4 303	(470)	1 902	(33)
Від 61 до 90 днів	27 806	(1 692)	807	(26)
Від 91 до 120 днів	11 320	(681)	1 178	(53)
Від 121 до 365 днів	57 940	(6 621)	3 603	(52)
Більше 365 днів	476	(476)	20 230	(443)
Всього	414 091	(13 963)	463 023	(4 647)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інша поточна дебіторська заборгованість	31 грудня 2022		31 грудня 2021	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	127 890	(16 224)	66 812	(1 430)
Від 1 до 30 днів	500	(56)	-	-
Від 31 до 60 днів	688	(78)	-	-
Від 121 до 365 днів	3	(2)	256	(6)
Більше 365 днів	105	(105)	656	(656)
Всього	129 186	(16 465)	67 724	(2 092)

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року залишки грошових коштів та їх еквівалентів представлені наступним чином:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Поточні рахунки в УАН	32 505	73 918
Інші поточні рахунки	-	5 499
Готівка в касі	76	48
Всього	32 581	79 465

Кредитна якість грошових коштів наведена в Примітці 20.

8. Власний капітал

Зареєстрований капітал

Зареєстрований капітал Компанії станом на 31 грудня 2022 та 2021 року, представлений наступним чином:

	31 грудня 2022		31 грудня 2021	
	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	999,95	99,99%	999,95	99,99%
Цукровик Полтавщини АПО ТОВ	0,06	0,01%	0,06	0,01%
Всього	1 000,00	100,00%	1 000,00	100,00%

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2022 та 2021 року були наступні:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Позичковий капітал*	1 309 349	486 480
За вирахуванням: Грошей та їх еквівалентів	(32 581)	(79 465)
Чисті зобов'язання	1 276 768	407 015
Власний капітал	1 658 894	854 055
Всього капітал	2 935 662	1 261 070
Коефіцієнт фінансового левериджу	43%	32%

* Позичковий капітал розраховується як сума довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань з оренди, інших довгострокових зобов'язань, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими кредитами та позиками, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями з оренди, короткострокових кредитів та позик.

9. Кредити та позики

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року кредити та позики представлені наступним чином:

Довгострокові кредити та позики	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Довгострокові позики банків	(58 705)	(61 279)
Всього	(58 705)	(61 279)

Короткострокові кредити та позики	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Короткострокові позики банків	(785 476)	-
Розрахунки по нарахованим відсоткам	(9 244)	-
Всього	(794 720)	-

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Банківські позики	(23 444)	(17 476)
Всього	(23 444)	(17 476)

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року:

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2022	31 грудня 2021
	2022	2021		
Короткострокові кредити				
UAH	18,59%	-	(541 600)	-
USD	6,07%	-	(243 876)	-
Всього			(785 476)	-
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками				
USD	4,50%	3,82%	(82 149)	(78 755)
Всього			(82 149)	(78 755)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			(9 244)	-
Всього зобов'язання			(876 869)	(78 755)

Звірка руху кредитів та позик і грошових потоків від фінансової діяльності представлена наступним чином:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Отримані фінансові допомоги	Інша кредиторська заборгованість	Всього
Залишок на 01 січня 2021 року	(435 564)	(381 012)	(6 743)	(39 000)	-	(862 319)
Грошовий потік	(98 271)	151 451	22 536	151 041	11 565	238 322
Нарахування відсотків	(5 890)	(54 548)	(14 754)	-	-	(75 192)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(148 037)	-	-	-	(148 037)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	24 422	-	-	-	24 422
Інші фінансові витрати	-	-	-	-	(11 566)	(11 566)
Вплив курсових різниць	8 061	-	123	-	1	8 185
Інший рух	452 909	(1)	(1 162)	(452 692)	-	(946)
Залишок на 31 грудня 2021 року	(78 755)	(407 725)	-	(340 651)	-	(827 131)
Грошовий потік	(737 952)	97 153	52 652	287 811	276	(300 060)
Нарахування відсотків	(68)	(60 919)	(61 896)	-	-	(122 883)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(134 137)	-	-	-	(134 137)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	73 149	-	-	-	73 149
Інші фінансові витрати	-	-	-	-	(276)	(276)
Вплив курсових різниць	(50 850)	-	-	-	-	(50 850)
Інший рух	-	(1)	-	-	-	(1)
Залишок на 31 грудня 2022 року	(867 625)	(432 480)	(9 244)	(52 840)	-	(1 362 189)

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року інший рух у сумі "нуль" тис.грн. між кредитами та позиками та отриманими фінансовими допомогою виник внаслідок погашення банківського кредиту Компанії пов'язаною стороною і підписанням угоди про переведення заборгованості Компанії перед банком у отриману фінансову допомогу від пов'язаної сторони (2021: 452 692 тис. грн.).

10. Зобов'язання з оренди

Рух зобов'язань з оренди за 2022 і 2021 роки, представлений наступним чином:

	2022	2021
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(233 746)	(215 154)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(173 979)	(165 858)
Зобов'язання з оренди станом на 01 січня	(407 725)	(381 012)
Надходження зобов'язання з оренди	(134 137)	(148 037)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(60 919)	(54 548)
Сплата зобов'язань з оренди	45 026	96 903
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	52 127	54 548
Вибуття	73 149	24 422
Інші зміни	(1)	(1)
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(179 995)	(233 746)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(252 485)	(173 979)
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня	(432 480)	(407 725)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

11. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інші поточні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 року поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена наступним чином:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Кредиторська заборгованість за отримані послуги	(1 422 180)	(170 543)
Кредиторська заборгованість за товари	(755 879)	(1 534 850)
Інша кредиторська заборгованість	(688)	(34)
Всього	(2 178 747)	(1 705 427)

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року інші поточні зобов'язання представлені наступним чином:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Отримані фінансові допомоги	(52 840)	(340 650)
Інша кредиторська заборгованість	(58 151)	(25 835)
Всього	(110 991)	(366 485)

12. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

	2022	2021
Цукор	4 957 555	5 132 756
Меляса	279 568	186 721
Послуги	194 371	121 520
Жом	90 651	145 036
Інше	171 073	32 866
Всього	5 693 218	5 618 899
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	5 498 847	5 497 379
Протягом періоду	194 371	121 520
Всього	5 693 218	5 618 899

13. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2022	2021
Цукор	(3 692 646)	(3 710 943)
Меляса	(166 235)	(127 060)
Послуги	(153 092)	(122 754)
Жом	(54 164)	(93 099)
Інше	(141 312)	(32 478)
Всього	(4 207 449)	(4 086 334)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2022	2021
Матеріали	(3 316 909)	(3 643 785)
Послуги	(638 922)	(192 447)
Заробітна плата	(164 702)	(163 761)
Амортизація	(86 916)	(86 341)
Всього	(4 207 449)	(4 086 334)

14. Інші операційні доходи

	2022	2021
Реалізація інших оборотних активів, нето	3 121	1 374
Штрафи отримані	537	791
Курсові різниці	-	9 316
Відновлення раніше списаних активів	-	5 658
Інші доходи	696	255
Всього	4 354	17 394

15. Адміністративні витрати

	2022	2021
Заробітна плата та нарахування	(51 535)	(59 404)
Професійні послуги	(9 833)	(9 444)
Амортизація	(8 174)	(7 559)
Обслуговування та ремонти	(4 893)	(1 287)
Податки та збори	(3 570)	(3 776)
Комунальні витрати	(2 269)	(1 532)
Паливо та інші матеріали	(1 990)	(1 841)
Інші	(4 160)	(3 924)
Всього	(86 424)	(88 767)

16. Витрати на збут

	2022	2021
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(136 629)	(129 638)
Заробітна плата та нарахування	(65 577)	(69 458)
Матеріали	(18 841)	(17 143)
Амортизація	(11 560)	(14 058)
Комунальні витрати	(8 616)	(8 423)
Витрати з оренди	(4 563)	(775)
Витрати на охорону	(4 025)	(4 397)
Інші	(11 947)	(9 527)
Всього	(261 758)	(253 419)

17. Інші операційні витрати

	2022	2021
Курсові різниці	(27 303)	-
Витрати по резерву під очікувані кредитні збитки	(24 236)	(1 008)
Заробітна плата та нарахування	(11 857)	(8 463)
Благодійність та соціальні витрати	(7 739)	(2 591)
Амортизація	(3 586)	(3 671)
Витрати з ПДВ	(2 435)	(5 569)
Пеня та штрафи	(307)	(17 154)
Сторнування знецінення основних засобів	4 854	-
Інші	(3 522)	(5 194)
Всього	(76 131)	(43 650)

18. Фінансові доходи та витрати

	2022	2021
Інші фінансові доходи:		
Відсотки отримані	27 968	3 504
Всього	27 968	3 504
Фінансові витрати:		
Відсотки по банківських кредитах	(61 964)	(20 644)
Нараховані відсотки по оренді	(60 920)	(54 548)
Інші	(1 634)	(13 202)
Всього	(124 518)	(88 394)

19. Податок на прибуток

Компоненти витрат з податку на прибуток, представлені наступним чином:

	2022	2021
Поточний податок	(179 691)	(165 982)
Відстрочений податок	3 299	(368)
Всього	(176 392)	(166 350)

Всі доходи Компанії за 2022 та 2021 роки оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірку між очікуваними та фактичними податковими витратами наведено нижче:

	2022	2021
Прибуток / (збиток) до оподаткування	969 260	1 079 233
Теоретичні податкові (витрати)/кредит за ставкою 18%	(174 467)	(194 262)
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
Дохід, звільнений від оподаткування	706	-
Витрати, що не підлягають оподаткуванню	-	(5 838)
Зміни невизнаного відстроченого податку	(897)	(6)
Використання раніше невизнаних перенесених податкових збитків	-	33 756
Недостатній/(надлишковий) резерв з поточного оподаткування у попередні роки	(1 734)	-
Всього	(176 392)	(166 350)

Нижче представлені основні відстрочені податкові зобов'язання та активи, визнані Компанією, та рух по ним в 2022 і 2021 роках:

	01 січня 2022	Віднесено/ (кредитовано) на інший сукупний дохід	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2022
Відстрочений податковий актив визнаний на:				
Резерві капітальних інвестицій	7	-	150	157
Резерві запасів	674	-	(212)	462
Резервах зобов'язань, відрахувань, та дебіторська заборгованість, що вираховується для цілей оподаткування в іншому періоді	1 214	-	4 361	5 576
Різниці у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	744	-	(744)	-
Визнаний відстрочений податковий актив	2 639	-	3 555	6 195
Відстрочене податкове зобов'язання визнане на:				
Різниці у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	-	(2 628)	(256)	(2 885)
Відстрочені податкові зобов'язання	-	(2 628)	(256)	(2 885)
Всього відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	2 639	(2 628)	3 299	3 310

	01 січня 2021	Віднесено/ (кредитовано) на інший сукупний дохід	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2021
Відстрочений податковий актив визнаний на:				
Резерві капітальних інвестицій	10	-	(3)	7
Резерві запасів	1 029	-	(355)	674
Резервах зобов'язань, відрахувань, та дебіторська заборгованість, що вираховується для цілей оподаткування в іншому періоді	1 103	-	111	1 214
Різниця у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	865	-	(121)	744
Визнаний відстрочений податковий актив	3 007	-	(368)	2 639
Всього відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	3 007	-	(368)	2 639

Станом на 31 грудня 2022 року очікується, що відстрочені податкові активи в сумі 3 310 тис. грн. будуть відшкодовані або погашені протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду (31 грудня 2021 року: 2 639 тис. грн.).

20. Управління фінансовими ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках (Примітка 7), а також дебіторську заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (торгову) та іншу поточну дебіторську заборгованість (Примітка 6).

Торгова дебіторська заборгованість

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструмента;
- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 60 діб;
- виплати боржника затримуються від 61 до 90 діб;
- виплати боржника затримуються від 91 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів		
Група А	231 391	351 258
Група В	44 574	5 076
Група С	150 600	125 936
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	426 565	482 270
Резерв під очікувані кредитні збитки	(19 561)	(5 187)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	407 004	477 083
Прострочена дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість	116 712	48 477
Резерв під очікувані кредитні збитки	(10 867)	(1 552)
Всього	105 845	46 925

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, приблизно 52% доходів отримано від 10 клієнтів (2021: 59% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2022 року становлять 1 тис. грн. (2021: 0 тис. грн.).

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінена на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):		
Not Prime	4 399	21 611
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:		
Group A	28 106	57 806
Готівка	76	48
Всього	32 581	79 465

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервною фінансуванням та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами.

Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Станом на 31 грудня 2022:						
Довгострокові кредити та позики	(58 705)	(58 703)	-	(23 466)	(35 237)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(179 995)	(276 688)	-	(154 847)	(97 656)	(24 185)
Короткострокові кредити та позики	(794 720)	(794 720)	(794 720)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(23 444)	(23 445)	(23 445)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(252 485)	(168 171)	(168 171)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(2 178 747)	(2 178 747)	(2 178 747)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	(121)	(121)	(121)	-	-	-
Поточні забезпечення	(34 780)	(34 780)	(34 780)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(110 991)	(110 991)	(110 991)	-	-	-
Всього	(3 633 988)	(3 646 366)	(3 310 975)	(178 313)	(132 893)	(24 185)
Станом на 31 грудня 2021:						
Довгострокові кредити та позики	(61 279)	(65 116)	-	(19 394)	(45 722)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(233 746)	(367 878)	-	(147 755)	(220 123)	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(17 476)	(20 032)	(20 032)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(173 979)	(154 946)	(154 946)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(1 705 427)	(1 705 427)	(1 705 427)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	(133)	(133)	(133)	-	-	-
Поточні забезпечення	(22 914)	(22 914)	(22 914)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(366 485)	(366 485)	(366 485)	-	-	-
Всього	(2 581 439)	(2 702 931)	(2 269 937)	(167 149)	(265 845)	-

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	EUR	USD
Станом на 31 грудня 2022:		
<i>Фінансові активи:</i>		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	37 733	1 783
Всього фінансових активів	37 733	1 783
<i>Фінансові зобов'язання:</i>		
Довгострокові кредити та позики	-	(58 705)
Короткострокові кредити та позики	-	(245 336)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	-	(23 444)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	(3 657)
Інші поточні зобов'язання	-	(256)
Всього фінансових зобов'язань	-	(331 398)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	37 733	(329 615)

Станом на 31 грудня 2021:

Фінансові активи:

Гроші та їх еквіваленти		5 499
Всього фінансових активів		5 499

Фінансові зобов'язання:

Довгострокові кредити та позики		(61 279)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками		(17 476)
Всього фінансових зобов'язань		(78 755)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)		(73 256)

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишалися незмінними.

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Зміна, %	10%	10%
USD	(32 962)	(7 326)
EUR	3 773	-

Зростання курсу гривні до долара США на 10% призведе до зменшення власного капіталу на 27 028 тис. грн. (2021: зменшення на 6 006 тис. грн.). Зростання курсу гривні до євро на 10% призведе до збільшення власного капіталу на 3 094 тис. грн. (2021: - на 0 тис. грн.).

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливу вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Розподіл фінансових зобов'язань за процентними ставками наведено в таблиці:

Ставка	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Фіксована	(785 476)	-
Плаваюча	(82 149)	(78 755)
Всього	(867 625)	(78 755)

Чутливість прибутку до оподаткування до можливої зміни процентних ставок, при всіх інших незмінних умовах через вплив на інструменти зі змінною ставкою виглядає наступним чином:

Ставка	Зміна	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Libor 3m, 6m	(1%)	821	788
Libor 3m, 6m	1%	(821)	(788)

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, які продаються на активному ринку на кожну звітну дату визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2022 року та 2021 року.

21. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Правила трансфертного ціноутворення, встановлені Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України стосовно трансфертного ціноутворення» та чинні на 31 грудня 2022 року, дозволяють податковим органам здійснювати коригування на трансфертне ціноутворення та донараховувати податкові зобов'язання щодо контрольованих операцій з пов'язаними та непов'язаними сторонами, якщо ціна операції не є ринковою та не підкріплена належною документацією. Керівництво застосовує усі необхідні механізми внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог законодавства про трансфертне ціноутворення.

Податкові зобов'язання, що виникають у результаті здійснення контрольованих операцій, визначаються на основі фактичних цін таких операцій. Існує вірогідність того, що в міру подальшого розвитку практики застосування правил трансфертного ціноутворення ці ціни можуть бути оскаржені. Вплив такого розвитку подій не може бути оцінений із достатнім ступенем надійності, але може бути значним в залежності від обсягу контрольованих операцій Компанії.

Протягом 2022-2021 років Компанія здійснювала суттєві контрольовані операції, які регулюються правилами трансфертного ціноутворення. Такі операції включали: експорт продуктів переробки цукрового буряку (цукор, жом), нарахування та виплата відсотків. Зазначені операції проводились з третіми особами із низькоподаткових юрисдикцій та організаційно-правові форми яких включені до спеціального переліку.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У зв'язку із різними методологічними підходами у сфері ТЦУ в Україні, а також відсутністю широкої судової практики, керівництво Компанії не виключає, що підходи податкових органів до оцінки контрольованих операцій з імпорту товарів можуть відрізнятися від підходів, що застосовує Компанія. Якщо податкові органи встановлять, на їх думку, невідповідність умов контрольованих операцій правилу «витягнутої руки», вони можуть вимагати проведення відповідного коригування з податку на прибуток згідно правил трансфертного ціноутворення. Якщо необхідність проведення зазначених коригувань буде обґрунтована податковими органами у суді і донарахування будуть проведені, фінансові результати Компанії можуть зазнати несприятливого впливу. Потенційна сума додаткових податкових зобов'язань не може бути достовірно оцінена станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року.

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року Компанія не вела значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

22. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі. Ціни для операцій із пов'язаними сторонами визначаються на контрактній основі, що базується на ринкових умовах.

▪ **Операції з пов'язаними сторонами за 2022 та 2021 роки були такими:**

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2022 рік:					
Продажі запасів	1	267 434	164 819	20	432 274
Продажі необоротних активів	-	-	29	-	29
Надання послуг	1 918	-	24 770	-	26 688
Інші операційні доходи	30	-	13	-	43
Закупки запасів	(1 754)	-	(4 265 058)	-	(4 266 812)
Закупки необоротних активів	-	-	(103)	-	(103)
Закупки послуг	(3 971)	-	(32 142)	(48)	(36 161)
Інші операційні витрати	(6 385)	(115)	(37 796)	(660)	(44 956)
Фінансові витрати	(23 347)	-	(37 562)	-	(60 909)
За 2021 рік:					
Продажі запасів	-	-	91 098	-	91 098
Продажі необоротних активів	-	-	35	-	35
Надання послуг	1 959	-	9 914	-	11 873
Інші операційні доходи	148	-	-	-	148
Закупки запасів	(46)	(532 104)	(3 172 501)	-	(3 704 651)
Закупки необоротних активів	-	-	(8)	-	(8)
Закупки послуг	(1 230)	-	(25 581)	(35)	(26 846)
Інші операційні витрати	-	-	(941)	-	(941)
Фінансові витрати	(14 427)	(737)	(40 116)	-	(55 280)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Фінансові допомоги видані та отримані від пов'язаних сторін за 2022 і 2021 роки представлені наступним чином:

	Материнська компанія	Інші пов'язані сторони	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2022 рік:				
Фінансові допомоги видані				
видано	-	-	(27 000)	(27 000)
повернено	-	-	27 000	27 000
Фінансові допомоги отримані				
отримано	-	70 730	-	70 730
погашено	(27 240)	(17 890)	(313 410)	(358 540)
За 2021 рік:				
Фінансові допомоги видані				
видано				(173 700)
Фінансові допомоги отримані				
погашено				(151 041)

- Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року були представлені наступним чином:

	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Інші пов'язані сторони	Материнська компанія	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2022 рік:					
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	6 920	-	6 920
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	461	-	3 199	95 459	99 119
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	-	25 193	25 193
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	25 632	86 565	112 197
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(3 657)	-	(1 790)	(2 119 371)	(2 124 818)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	-	(4)	-	(4)
Інші поточні зобов'язання	-	(52 846)	(344)	(56 527)	(109 717)
За 2021 рік:					
Довгострокова дебіторська заборгованість			6 920	-	6 920
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги			2 315	91 430	93 745
Дебіторська заборгованість за виданими авансами			-	5 340	5 340
Інша поточна дебіторська заборгованість			16 548	48 047	64 595
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги			(1 340)	(1 690 442)	(1 691 782)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів			(4)	-	(4)
Інші поточні зобов'язання			(27 895)	(337 130)	(365 025)

Інші пов'язані сторони представлені підприємствами під контролем або суттєвим впливом акціонерів кінцевого материнського підприємства, крім тих що знаходяться під контролем Astarta Holding PLC.

Інші операції з пов'язаними сторонами

Компанія орендує землю, офісні приміщення та основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні активи у формі права користування та зобов'язання визнані в сумах 302 777 тис. грн. та 432 309 тис. грн. станом на 31 грудня 2022 року (31 грудня 2021: 325 831 тис. грн. та 407 639 тис. грн. відповідно). В 2022 році, Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 94 904 тис. грн. (2021: 98 509 тис. грн.). Витрати по відсотках були визнані в сумі 60 909 тис. грн. (2021: 54 543 тис. грн.).

Поруки, застави та гарантії з (та) пов'язаним сторонам

Станом на 31 грудня 2022 року та 2021 року наступні активи Компанії виступають забезпеченням за банківськими кредитами пов'язаних сторін:

	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Запаси	450 084	263 007

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2022 року включав 5 осіб (2021: 3 осіб). У 2022 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною платою, склали 7 235 тис. грн. (2021: 8 518 тис. грн.).

23. Події після звітної дати

Після звітної дати та до дати випуску цієї фінансової звітності, Компанія здійснила залучення позик на загальну суму 253 457 тис.грн. для забезпечення операційних потреб.